

8879 Jv

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 25. IX. 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 25516/II.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości artykuł Radka p.t.
"Pan Piłsudski i rumuńscy bojarowie" umieszczony w "Prawdzie" z dn. 19. IX. 22 r.

SZEF WYDZIAŁU ORGANIZACYJNEGO

SOKOŁOWSKI

major

ADJUTANTURA GENERALNA	
NACZELNEGO WODZA	
L. C. 8879 Jv	
Wpłynęło dn. 5. X	1922 roku
Wyszło dn. -	1922 roku
Załączników	

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PAN PIŁSUDSKI I KUMUNISY BOJAROWIE

Artykuł Redka umieszczony w "Prawdzie"

3 Oct. 19. IX. 22 r.

Wycieczka Papi Pilsudskiego do Rumunii - to demonstracja przeciwko Rosji Sowieckiej i Lidu Narodów, zwłaszcza przeciwko Anglii. Plan Belwedera ma na względzie stworzenie polsko-rumuński-węgierskiego sojuszu zawierny anty-sowieckie noty. Polska zaczyna prowadzić grę na kilku frontach. Rosja Sowiecka będzie śledziła przebieg tej pastaj gry Belwedera ze spokojem i wytrwałością. Równocześnie Rosja sowiecka gotowa jest zareagować na wszelkie ekscesy.

Tak amant tureckich nie pozwolił opinii publicznej Rosji Sowieckiej poświęcić należytej uwagi podróży Piłsudskiego, Naczelnika Państwa Polskiego, do Rumunii, pomimo, że rząd polski ze wszelkich miar wyraźnie podkreślał, że wyjazd ten ma znaczenie nie ceremonialne, ale najzupełniej doniosłe znaczenie polityczne. Piłsudskiego towarzyszą minister spraw zewnętrznych Maratowicz i przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Wyjazd Piłsudskiego w pierwszym rzędzie jest demonstracją przeciwko Rosji
Sowieckiej. Polska związana jest za bojarówi rumuńskimi umową z dnia 31 marca 1921 r.,
umową, która zdaniem organu balwoderskiego "Kurjera Polskiego" "gwarantuje wzajemną pomoc
nieco nieprecyzyjną
obu państw na granicy wschodniej". Jest to klasyczny przykład sformułowanie mówi, że
w wypadku wojny rosyjsko-rumuńskiej Rosja sowiecka będzie miała do czynienia z Polską,
zarówno jak w wypadku wojny polsko-rosyjskiej grozi Rosji rozrachunek z Rumunją. Dla
robotników i włościan polskich oznacza to nie mniej ni więcej, że Pan Piłsudski zobowiązuje
się rzucić robotników i włościan polskich do walki za władzę rumuńskich bojarów nad
rosyjskimi i ukraińskimi chłopami w Besarabji. Bardzo dobrze czyni Pan Piłsudski, że demon-
struje dwa zarysy w stosunku do nas narodowych.

Ale Pan Piłsudski zachowuje się demonstracyjnie nie tylko wobec Rosji sowieckiej, postępek ten jest wymierzony zarówno przeciwko Lidze Narodów, jak i innemu organowi belweder-
ski "Kurjer Poranny" wskazuje na to, że rządy polski i rumuński powinny dążyć do tego,

aby ich wspólna granica nie znajdowała się w niebezpieczeństwie wobec fantastycznych oderwanych od rzeczywistości geograficznych projektów dyktantów dyplomacji. Brni to takmówcie sobie panowie z Ligi Narodów, co wam się podoba o Galicji Wschodniej, my - Polska nie wydamy jej z rąk, gdyż jest nam ona potrzebna, jako most wiedący do bojarów rumuńskich. Jest to groźba skierowana przeciwko Lidze Narodów. Brni dziwnie w tym samym momencie, kiedy Polska spiera w sprawie rozbitej powołuje się na prace Ligi Narodów, której nie chce przeszkadzać i której nie chce wyprzedzić. Demonstracja przeciwko Lidze Narodów jest w pierwszej rzędzie demonstracją przeciwko Anglii. Anglia interesuje się naftą boryslawską, którą Polska oddała w ręce Francji. Przy przebiegu Galicji Wschodniej w ręce ukraińskie nacjonalizm status quo uległoby zmianie. Wyjazd do Rumunii posiada odcienie polityki antyfrancuskiej. Bolweder obawia się zblżenia Rosyjsko-francuskiego i skutku zblżenia wobec niego. Z jednej strony czyni on w szeregu kroków przygotowywanych zmierzających ku nawiązaniu ekonomicznego zblżenia z Niemcami, z drugiej strony chce on stworzyć szereg związków, konwencji wojakowych z bytami rosyjskimi kresami lub państwami, które jak Rumunję wykarmiła Rosja. Stosunek Polski do Małej Ententy jest ściśle zewnętrznym, politykującym, a nie politycznym. Czecho-Słowacja jest konkurentem na stanowisko kierownicze w Małej Entencie; Polska na bardzo niewiele łączności ekonomicznych i politycznych z Jugo-Słowacją, i rasą polską niema potrzeby popierania Jugo-Słowacji w walce z Włochami zmagającymi o panowanie na morzu Adriatyckim. Polska niema nie ma interesu popierania Francji w dążeniach do stworzenia federacji Dunajskiej w wypadku połączenia się Austrii i Niemiec. Polski plan ma na względzie stworzenie polsko-rumuńsko-węgierskiego sojuszu trzech państw obywatelskich.

Wyjazd dyplomatyczny Naczelnika Piłsudskiego ma naszyt dużo znaczenia. Naszyt dużo contra, lecz wszystkie te kłopoty są wynikiem rozbieżności wewnętrznej polityki polskiej. Polska burżuazyjna jest dzieciakiem wyścigskiej Francji i zbudowana jest jako anty-niemiecka i anty-rosyjska forteca. Ekonomicznie ciąży ona z dniami każdym na Niemców, krajowi wielkiego przemysłu, względnie tanich towarów. Anty-rosyjskie stanowisko Polski trwa w dawnej zaciekłości, nie bacząc na cały szereg ustępstw na strony Rosji sowieckiej, w miarę tego, polityka Francji względem Rosji sowieckiej przechodzi stopniową ewolucję. Polska - sojusznik Francji: lecz nie bacząc na anty-niemieckie okrzyki prasy polskiej, burżuazja polska z dniami każdym mniej znajduje upodobania w skłanianiu Francji

Jako bród przeciwko Niemcom, Polska szukała poparcia w Tiroji przeciwko Rosji Sowieckiej ale francusko-francuskie zblizenie niwet niema na celu polityki anty -rosyjskiej. Sprawyjaas konwunji ,Polska zaczyna dzialac przeciwko Turoji. Wszystkie te sprzeczności odzwierciedlaja się w polityce Pilsudskiego ,który nigdy nie był stronnikiem orjentacji francuskiej,ni-
mo to że przez pewien czas odgrywał rolę narzędzia francuskiego.

Polska rozpoczyna zbyt szaliką grę i dlatego też gra ta jest zupełnie ponna.
Rosja sowiecka powinna bacznie sledzić wszelkie manowry belwiderskiego megalomana, nie
znaczy to jednak, żeby należało brać je zbyt poważnie. Pan Pilsudski należy do rodziny
psów, które głośno szczekaja, mało miaka daja. Polityka Rosji sowieckiej względem Polski
będzie polityką pokoja i wytrwałości. Naród polski wie dzieć będzie, że Rosja Sowiecka
nie czyha na jego niepodległość, że dąży będzie do zaspokojenia dwustronnych interesów,
którym zadośćuczynienie dachy mogło polsko-rosyjskie porozumienie ekonomiczne. Równocześ
nie Rosja sowiecka będzie gotowa dać odpowiedź na wszelkie ekscesy Pana Pilsudskiego,
jeśli się zażamie, zostanie zewnątrz i wewnątrz izolowany.